

25 דצמבר, 2011
כ"ט כסלו, תשע"ב

הנחיות המשרד להגנת הסביבה בעניין ביצוע עבודות פירוק ופינוי של מוצרי אסבסט-צמנט במבנים

בהתאם לחוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011 (להלן: "החוק") (פרק ו')
ולתקנות מניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק (פטור מרישיון ומהיתר לעבודת אסבסט ומניעת ניגוד עניינים),
התשע"א-2011 (להלן: "תקנות הפטור")

מבוא

על פי החוק, מחויב מזמין העבודה לקבל היתר עבודה באסבסט מהמשרד להגנת הסביבה לכל עבודה המתבצעת באסבסט. כמו כן, עבודת אסבסט חייבת להתבצע על ידי קבלן אסבסט בעל רישיון מתאים בתוקף ולהתבצע בהתאם להנחיות המפורטות בחוק.

- הנחיות אלו נועדו לסייע לציבור הרחב בהבנה של החובות, ההגבלות והתנאים הקבועים בחוק, במטרה לסייע בידו לבצע את עבודת האסבסט באופן שימנע פיזור סיבי אסבסט וסיכון למבצעי העבודה, לטובתם ובמבנה ובסמיכות אליו, ולסביבה.
- החוק מגדיר "עבודת אסבסט" - עבודה המתבצעת באסבסט, לרבות תיקון, פירוק, הסרה, הריסה, פינוי, חיתוך, סילוק מפגע, הובלה, הטמנה, כיסוי, חפירה או קידוח בקרקע שהוטמן בה אסבסט, ולמעט צביעה של אסבסט צמנט; "אסבסט צמנט" - מוצר המכיל תערובת של אסבסט ומלט במצב קשיח;
- תקנות הפטור, קובעות מצבים ותנאים בהם ניתן פטור מהיתר לעבודה באסבסט ופטור מביצועה באמצעות אדם המחזיק ברישיון. ראה באתר המשרד להגנת הסביבה: www.sviva.gov.il < נושאים סביבתיים > < אסבסט > < מידע למבקש להסיר אסבסט > < הנחיות עבודה מצומצמת

להלן הנחיות המשרד להגנת הסביבה:

1. חובות מזמין עבודה באסבסט

1.1. מינוי קבלן ועובד אחראי

על מזמין העבודה למנות קבלן אסבסט בעל רישיון מתאים בתוקף לביצוע עבודה באסבסט-צמנט, מהמשרד להגנת הסביבה. מזמין לא יעסיק אדם בביצוע עבודת אסבסט אלא אם כן אותו אדם הציג לפניו רישיון תקף ומתאים לביצוע העבודה. רשימת הקבלנים בעלי רישיון לבצע עבודה באסבסט מפורסמת באתר המשרד להגנת הסביבה:

www.sviva.gov.il < נושאים סביבתיים > < אסבסט > < מידע למבקש להסיר אסבסט > < רשימת העוסקים באסבסט

1.2. מינוי מעבדה לדיגום סיבי אסבסט באוויר

על מזמין העבודה למנות מעבדה דוגמת בעלת רישיון בתוקף מהמשרד להגנת הסביבה. מזמין לא יעסיק אדם בביצוע דגימות אוויר, אלא אם כן אותו אדם הציג לפניו רישיון תקף ומתאים לביצוע העבודה. בהיתר העבודה שניתן, יקבע האם העבודה פטורה מדגימות סביבתיות או שיש לבצע דגימות. אם ידרשו דגימות, יפורט בהיתר מספר הדגימות הנדרש, סוג הדגימות, מיקומן ובאיזה שלב בעבודה לבצען.

רשימת המעבדות בעלות רישיון לבצע דגימה באסבסט מפורסמת באתר המשרד להגנת הסביבה:

www.sviva.gov.il < נושאים סביבתיים > < אסבסט > < מידע למבקש להסיר אסבסט > < רשימת העוסקים באסבסט

1.3. הגשת תוכנית לאישור הממונה במשרד להגנת הסביבה:

- יש להגיש תוכנית מפורטת לביצוע העבודה לאישור הממונה במשרד להגנת הסביבה באמצעות קבלן אסבסט בעל רישיון מתאים לביצוע העבודה.
- התוכנית תוגש בהתאם לטפסים ולהנחיות שנקבעו ע"י המשרד להגנת הסביבה ותכלול: תכנית עבודה, תרשים אתר העבודה ותמונות של האתר, טופס אישור בעל הנכס בה הוא ממנה את הקבלן, העובד האחראי מטעמו והמעבדה הדוגמת. הגשת התוכנית מתבצעת באמצעות מערכת ממשל זמין.
- יש לקבל היתר לעבודה מהמשרד להגנת הסביבה (בתוך 30 יום מהגשת הבקשה) המכיל הנחיות ותנאים לעבודה ולאמת את הפרטים בו. ההיתר ישלח אל מזמין העבודה ואל קבלן האסבסט.

2. אופן ביצוע העבודה על ידי הקבלן

העבודה תתבצע רק ע"י גורמי המקצוע ששם מצוין בהיתר העבודה.

2.1. הכנה לביצוע העבודה

- מועד ביצוע העבודה יתואם מראש עם השוהים במבנים הסמוכים לאתר העבודה ברדיוס של 50 מ'. לשוהים במבנים הסמוכים יימסרו הנחיות בדבר הימנעות משהייה בסמיכות לאתר בעת ביצוע העבודה וסגירת פתחי המבנים במהלך ביצוע עבודות האסבסט.
- במבנה שאין תקרה המפרידה בין האסבסט ובין חלל המבנה - בטרם יבצע עבודת האסבסט, יפונה המבנה מכל תכולתו. ציוד שלא ניתן להוציא מהמבנה ייעטף בשכבה כפולה של יריעות פוליאטילן. יש לפרוש על הרצפה/הקרקה תחת הגג יריעות פוליאטילן במטרה לקלוט שאריות אסבסט העלולות ליפול בעת הפירוק.
- סביב אתר העבודה, במרחק גדול ככל הניתן מהמבנה ועד לרדיוס של 50 מ', יותקן גידור, על מנת למנוע כניסת אנשים שאינם מורשים לתחומי האתר. על גבי הגידור יוצבו שלטי אזהרה בדבר עבודת האסבסט והסיכון שבחשיפה, וכן פרטי קבלן האסבסט המבצע את העבודה.
- בטרם יבצע עבודת האסבסט, יתוז על האסבסט מים או חומר בעל תכונות מדבקות.
- העובד האחראי ידריך את עובדי קבלן האסבסט באשר לאופן ביצוע עבודת האסבסט באופן שימנע סיכון לציבור ולסביבה, ויפקח על עבודתם.

2.2. פירוק הלוחות איסוף הפסולת ופינויה

- פתחי המבנה, ובכלל זה מזגנים וחלונות, יהיו סגורים כל משך ביצוע העבודה.
- במהלך עבודת האסבסט, תימנע כניסת אנשים שאינם מורשים לאתר העבודה, למעט צוות עובדי קבלן האסבסט וגורמים מפקחים.
- חל איסור חמור לבצע כל פעולה העלולה לגרום ליצירת אבק במהלך העבודה כמו שבירה בפטיש או השלכת אסבסט-הצמנט, חיתוכו באמצעי מכני או ידני כגון: מסור, דיסק וכד'. גרימת מפגע אסבסט / זיהום אוויר-מסכנת את הבריאות והנה עבירה על החוק!
- פסולת האסבסט תיאסף ותיארז באריזה תעשייתית ייעודית: בעלת דופן כפול, אטומה באופן שימנע שחרור או דליפה, ובעלת כיתוב שחור בו יצוין כי האריזה מכילה אסבסט. בסיום יום העבודה לא תימצא באתר העבודה פסולת אסבסט שאינה ארוזה.
- בסיום העבודה ייאספו שאריות האסבסט צמנט מאזור העבודה, וכן ציוד מיגון ששימש בביצוע העבודה (מסכות וביגוד) ויריעות ניילון ששימשו להגנה על חפצים וציוד, יוכנסו לאריזות הפסולת; כמו כן יינקטו אמצעים כדי לוודא העדרו של אסבסט באתר העבודה ובסביבתו בתום העבודה, לרבות ניקוי אתר העבודה מאסבסט ובכלל זה ניקוי חלקי מבנה וחפצים המצויים באתר העבודה במטלית רטובה אשר תושלך עם פסולת האסבסט;
- פסולת האסבסט תפונה לאתר פסולת אסבסט לסילוק פסולת אסבסט- צמנט בעל רישיון מהמשרד להגנת הסביבה להטמנת אסבסט, שפרטיו מופיעים בהיתר, במהלך העבודה או מייד עם סיום הסרת האסבסט.
- הובלת פסולת האסבסט תעשה ברכב סגור.
- ביצוע, באמצעות דוגם אסבסט, של דגימות אוויר באתר העבודה ובקרבתו, ע"פ הנקבע בתנאי היתר העבודה וזאת במטרה לוודא כי ריכוז סיבי האסבסט באוויר נמוך מהערך המנחה וכי ניתן לאכלס את המבנה מחדש.

3. סיום העבודה והגשת דוח מסכם

מחובתו של בעל הנכס לוודא מול הקבלן כי בסיום העבודה:

- האסבסט ופסולת האסבסט פונו מאתר העבודה והוטמנו בהתאם להוראות;
- התקבלו תוצאות דגימת אוויר מאת מעבדת אנליזה המעידות כי אין חריגה מריכוז סיבי האסבסט המרבי המותר באתר העבודה;
- הוגש למשרד להגנת הסביבה דיווח על סיום העבודה, בתוך שבועיים מסיום העבודה. הדו"ח יכלול בין היתר: תקציר המפרט את מהלך העבודה שהתבצעה לפי שלבים, המועדים והשעות בהם מפקח נכח באתר, העתקי שטרי המטען להטמנת הפסולת חתומות על ידי אתר הפסולת המאושר, תוצאות המעבדה לדיגום סביבתי של סיבי אסבסט, ותמונות שצולמו במהלך העבודה ועם סיומה, אישור אכלוס הנכס.
- הקבלן הוציא למזמין העבודה אישור על סיום העבודה. טרם קבלת אישור על סיום העבודה, חל איסור על שהייה באתר העבודה ואכלוסו, למעט עובדי הקבלן.

4. איסור שימוש באסבסט

לא ייצר אדם, לא ייבא ולא יחזיק אסבסט, לא יסחור בו, לא ימסור אותו לאחר ולא יעשה עסקה, עבודה או שימוש אחר באסבסט, או בפסולת אסבסט (למעט עבודות אסבסט הנדרשות לצורך סילוק אסבסט והטמנה של פסולת אסבסט).

5. עבודות אסבסט-צמנט מצומצמת

תקנות הפטור, קובעות מצבים ותנאים בהם ניתן פטור מהיתר לעבודה באסבסט ופטור מביצועה באמצעות אדם המחזיק ברישיון. מידע והנחיות בנושא זה, ראה באתר המשרד להגנת הסביבה: www.sviva.gov.il < נושאים סביבתיים < אסבסט < מידע למבקש להסיר אסבסט < הנחיות לעבודה מצומצמת

לפרטים נוספים ניתן לפנות אל האגף לאבק מזיק במשרד להגנת הסביבה או לאתר המשרד בכתובת -
www.sviva.gov.il

